

FIMA Vrijednosnice d.o.o. Varaždin

Strategija upravljanja rizicima

Dokument pripremili:	§ Snježana Mihinjač Horvat, FIMA Vrijednosnice d.o.o. § Martina Rončević, FIMA Vrijednosnice d.o.o. § Hana Horvat, FIMA Vrijednosnice d.o.o.
Dokument odobrili:	§ Snježana Mihinjač Horvat, FIMA Vrijednosnice d.o.o. § Martina Rončević, FIMA Vrijednosnice d.o.o.
Datum izrade:	15. lipnja 2009.
Datum zadnje izmjene:	15. rujna 2014.
Oznaka dokumenta:	FMVR.RISK.001
Naziv datoteke:	FMVR.RISK.001_Strategija

U skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala, Pravilnika o upravljanju rizicima i adekvatnosti kapitala investicijskih društva, Pravilnika o provedbi provedbene uredbe komisije (EU) br. 680/2014, Pravilnika o organizacijskim zahtjevima za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga i Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti investicijskih društava, Uprava FIMA Vrijednosnica d.o.o. dana 15. rujna 2014. godine donosi sljedeći interni akt:

STRATEGIJA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Uvodne odredbe

Članak 1.

Svrha donošenja Strategije upravljanja rizicima Društva jest odražavanje temeljnog odnosa Društva prema rizicima kojima jest ili bi moglo biti izloženo u poslovanju radi sprječavanja nedosljednosti, nejasnoća i neuravnoteženosti pri upravljanju, kao i temeljni dokument iz kojeg proizlazi politika Društva u upravljanju rizicima. Strategijom upravljanja rizicima određuje se sklonost Društva pri preuzimanju rizika, ciljevi i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima, kao i osnovna načela izvođenja postupka ocjenjivanja potrebnog internog kapitala.

Cilj preuzimanja i upravljanja rizicima

Članak 2.

Cilj Društva pri preuzimanju i upravljanju rizicima kojima jest ili bi moglo biti izloženo u svojem poslovanju jest pravovremena identifikacija, ocjena intenziteta i dosega, nadzor te kontrola i/ili sprječavanje onih rizika koji izravno ili neizravno narušavaju ili mogu narušiti sposobnost društva u ostvarenju poslovne strategije i dugoročnih i kratkoročnih poslovnih ciljeva.

Sklonost preuzimanju rizika i profil rizičnosti Društva

Članak 3.

Sklonost preuzimanju rizika jest razina rizika kojeg Društva smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju. Sklonost preuzimanja rizika obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koje Društvo smatra prihvatljivim. Profil rizičnosti Društva jest procjena svih rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izloženo Društvo u svojem poslovanju. Utvrđivanje sklonosti preuzimanju rizika, profila rizičnosti Društva i njegovog temeljnog odnosa prema rizicima, proizlazi iz prirode poslovanja Društva, ključnih poslovnih procesa/aktivnosti, diverzificiranosti vlastitog portfelja, prevladavajućih i projiciranih ekonomskih i tržišnih uvjeta, njihovog utjecaja na ključne procese/aktivnosti Društva i vlastiti portfelj te s obzirom na raspoložive interne resurse i raspoloživost informatičke podrške pri ulaganju.

Utvrđivanje sklonosti preuzimanja rizika

Članak 4.

Društvo s obzirom na svoju poslovnu strategiju, poslovne ciljeve, utvrđuje umjerenu (prosječnu) sklonost preuzimanju svih rizika kojima je Društvo izloženo.

Kriteriji pri uspostavi sustava upravljanja rizicima

Članak 5.

Pri uspostavi odgovarajućeg sustava upravljanja rizicima koje će biti u skladu s umjerenom sklonosti preuzimanja rizika, a primjerenog vrsti, opsegu i složenosti poslova koje Društvo obavlja, Društvo se rukovodi:

- a) strategijom poslovanja i poslovnim ciljevima,
- b) utvrđenom sklonošću preuzimanja rizika,
- c) prirodom poslovanja,
- d) obujmom poslovnih i ulagačkih aktivnosti koje obavlja,
- e) zemljopisnom diverzifikacijom poslovanja i ulaganja,
- f) organizacijskim, kadrovskim i tehnološkim uvjetima.

Osnovni rizici kojima je Društvo izloženo

Članak 6.

S obzirom na cilj preuzimanja i upravljanja rizicima, sklonost preuzimanja rizika, te profil rizičnosti, Društvo je primarno izloženo:

a) tržišnim rizicima koji uključuju:

- rizik promjene cijena financijskih instrumenata,
- valutni rizik
- rizik namire i kreditni rizik druge ugovorne strane

b) operativnom riziku

c) riziku (ne)likvidnosti

d) eksternim rizicima (npr. izmjena tržišnih uvjeta, uvođenje novih proizvoda i usluga)

e) riziku koncentracije (na zemlje, klijente, proizvode/usluge)

f) riziku zemlje (npr. nelikvidnost zemlje u kojoj je Društvo izloženo)

g) reputacijskom riziku

h) tehnološkom riziku (npr. rizik zakazivanja informacijske tehnologije)

Organizacijski ustroj i ustroj internih kontrola

Članak 7.

Kod utemeljenja sustava upravljanja rizicima, Društvo će se pri uspostavi odgovarajućeg organizacijskog ustroja s utvrđenim, jasnim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima, sve do upravljačke razine, voditi slijedećim kriterijima:

- omogućiti učinkovitu komunikaciju i suradnju na svim organizacijskim razinama, uključujući primjeren tijek informacija u Društvu,
- ograničiti i spriječiti sukob interesa, te
- uspostaviti jasan i dokumentiran proces donošenja odluka.

Organizacijski ustroj definira se internim aktima Društva, te mora biti dostupan svim zaposlenicima putem Intraneta. Kod uspostave sustava internih kontrola Uprava Društva vodit će računa o vrsti, opsegu i složenosti poslovanja društva kao i vrsti i opsegu investicijskih usluga i aktivnosti koje pruža i obavlja.

Zaduženja i odgovornosti kontrolnih funkcija definiraju se posebnim aktom.

Članak 8.

Detaljniji opis načina ograničavanja i sprječavanja sukoba interesa u Društvu pobliže je određeno internim Pravilnikom.

Članak 9.

Društvo je dužno uvijek osigurati da zaposlenici na svim razinama budu upoznati s dodijeljenim ovlastima, ulogama i odgovornostima u procesu upravljanja rizicima.

Uloga Uprave u sustavu upravljanja rizicima

Članak 10.

Uprava Društva odgovorna je za:

- osiguranje odgovarajućeg broja zaposlenika sa stručnim znanjem i iskustvom u sustavu upravljanja rizicima,
- odobravanje i periodično provjeravanje i usklađivanje strategija i politika upravljanja rizicima,
- uspostavljanje djelotvornog sustava internih kontrola koji uključuje i prikladne administrativne i računovodstvene postupke,
- uspostavljanje djelotvorne funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i eventualno funkcije interne revizije.

Uspostavljanje procesa upravljanja rizicima

Članak 11.

Društvo će uspostaviti i dokumentirati proces upravljanja rizicima koji uključuje redovito i pravodobno utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući izvješćivanje o rizicima kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Društvo će internim aktima pobliže odrediti metodologiju upravljanja rizicima koja će obuhvatiti kriterije, načine i postupke upravljanja rizicima. Metodologija upravljanja rizicima pobliže je određena internim politikama upravljanja rizicima.

Društvo će odrediti jednog člana uprave koji će biti nadležan za proces upravljanja rizicima.

Utvrđivanje i procjenjivanje rizika i ovladavanje rizicima

Članak 12.

Društvo će kontinuirano utvrđivati rizike kojima je ili bi moglo biti izloženo u svojem poslovanju te analizirati uzroke izloženosti rizicima.

Društvo će redovito procjenjivati rizike koje je utvrdilo u svom poslovanju te ukoliko uoči eventualne promjene u profilu rizičnosti Društva uključujući i pojavljivanje novih rizika revidirat će se Strategija i Politika upravljanja rizicima. Revizija i ažuriranje Strategije i Politike upravljanja rizicima odgovornost je funkcije upravljanja rizicima i Uprave Društva.

Praćenje i izvješćivanje o rizicima

Članak 13.

Društvo će uspostaviti sustav redovitog praćenja i izvješćivanja o izloženosti rizicima na način da na svim razinama upravljanja u Društvu omogući pravodobne, točne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka odnosno sigurno i stabilno poslovanje Društva kao što su informacije o profilu rizičnosti Društva i njegovim promjenama, podatke o značajnim internim gubicima, informacije o mjerama i aktivnostima koje se namjeravaju poduzeti ili jesu poduzete radi ovladavanja rizikom, informacije o iznimkama od postupanja u skladu s internim aktima, uključujući i iznimke od utvrđene sklonosti preuzimanju rizika te informacije o pozitivnim i negativnim promjenama u pokazateljima poslovanja koje ukazuju ili mogu ukazivati na promjenu izloženosti riziku.

Novi proizvodi

Članak 14.

Društvo je dužno u sklopu upravljanja rizicima obuhvatiti i rizike koji proizlaze iz zaključivanja poslova koji se odnose na nove proizvode.

Prije zaključivanja poslova iz stavka 1. ovog članka, konačno odobrenje i verifikaciju za realizaciju proizvoda/usluge mora dati Član Uprave Društva kojemu je nadležnost područje upravljanja rizicima.

Članak 15

Uprava Društva verificira uvođenje novog proizvoda/usluge na temelju analize rizika relevantnih aspekata zaključenja posla odnosno samog proizvoda/usluge, koja može obuhvatiti:

- 1) opis novog proizvoda/usluge,
- 2) analizu utjecaja novog proizvoda na sadašnju i buduću izloženost rizicima Društva,
- 3) kratki rezime potrebnih tehničkih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta,
- 4) relevantne procedure koje će koristiti za upravljanje rizicima povezanim s novim proizvodima i
- 5) definirani računovodstveni i porezni tretman i eventualne pravne zahtjeve, uključujući i zahtjeve supervizora.

Načela pri preuzimanju i upravljanju rizicima

Članak 16.

Načelo 1. - Uprava Društva ima ključnu ulogu u koncipiranju i funkcioniranju sustava upravljanja rizicima

Odgovornost Uprave Društva jest aktivno sudjelovanje u koncipiranju strategije upravljanja rizicima te osigurati uvjete za njezinu provedbu, provedbu politika upravljanja rizicima, redovno revidiranje i iniciranje revidiranja politike i procedure upravljanja rizicima pri promjeni poslovnih i tržišnih uvjeta ili uvjeta okruženja, te osiguranje primjene usvojenih politika upravljanja rizicima i pratećih kontrola u svakodnevnom poslovanju.

Načelo 2. - Zaposlenici Društva na svim razinama neposredno sudjeluju u sustavu/procesu upravljanja rizicima

Odgovornost zaposlenika na svim razinama Društva - od Uprave Društva do zaposlenika u svim organizacijskim cjelinama jest razumijevanje rizika iz područja vlastite odgovornosti, te postupanje prema njima sukladno internim aktima Društva koji uređuju područje upravljanja rizicima.

Načelo 3. – Konzistentnost pri ocijeni izloženosti rizicima

Pri ocijeni izloženosti rizicima, primjenjuje se načelo konzistentnosti, tako da se za sve istovrsne izloženosti primjenjuje ista utvrđena metoda/tehnika ocijene izloženosti rizicima. Svaka promjena metode/tehnike mjerenja izloženosti rizicima mora biti odobrena od strane Uprave. Prijedlog promjene metode/tehnike mjerenja izloženosti rizicima mora biti obrazloženo od strane funkcije upravljanja rizicima.

Načelo 4. - Neovisnost funkcije upravljanja rizicima

Društvo u organizacijskoj strukturi ima osnovanu neovisnu funkciju upravljanja rizicima s utvrđenim odgovornostima radi osiguranja:

- poštivanja utvrđenih politika upravljanja rizicima i relevantnih internih akata,
- razvoja alata / tehnika / metoda u identifikaciji, ocjeni, monitoringu i kontroli rizika,

Načelo 5. - Upravljanje rizicima je inkorporirano uvođenju novog proizvoda

Uvođenje novih proizvoda mora biti odobreno od strane Uprave. Pri strukturiranju proizvoda funkcija upravljanja rizicima iznosi svoje stajalište i ocjenu rizika za Društvo.

Načelo 6. – Integracija procesa upravljanja rizicima s ostalim poslovnim procesima

Upravljanje rizicima kao proces je integriran s ostalim glavnim poslovnim procesima čime se osigurava konzistentno razmatranje rizika pri donošenjima svih važnijih poslovnih odluka.

Načelo 7. – Razboritost pri preuzimanju rizika

Društvo u pravilu nikada ne smije preuzeti rizik veći od potrebnog za ostvarenje poslovne strategije ili poslovnih ciljeva bez obzira na veličinu potencijalnog prinosa. U okviru utvrđene sklonosti preuzimanja rizika, Društvo teži da upravlja rizicima na način da optimizira odnos prinosa i

preuzetog rizika (do visine utvrđene sklonosti preuzimanja rizika). Težnja k optimizaciji ovog odnosa osigurava Društvu preduvjete za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva.

Načelo 8. – Profesionalno i stručno upravljanje rizicima i kontrolama

Društvo će osigurati potrebne resurse za osposobljavanje i usavršavanje djelatnika koji obavljaju funkciju upravljanja rizicima kao i djelatnika koji obavljaju poslove interne revizije i funkcije praćenja usklađenosti s relevantnim propisima.

Načelo 9. – Strukturiranje imovine i obveza sukladno tržišnim okolnostima, prilikama i zahtjevima za likvidnosti

Društvo vodi računa o kategorijama imovine prilikom ulaganja, utrživosti pojedinih kategorija te s obzirom na povećane zahtjeve likvidnosti Uprava donosi odluke o restrukturiranju iste. Uprava aktivno upravlja dinamikom dospjeća i visinom obveza kroz planiranje na početku godine, te poduzima prilagodbe ovisno o tekućem poslovanju i odstupanju od plana.

Interni kapital

Članak 17.

Interni kapital je kapital kojeg investicijsko društvo ocijeni adekvatnim u odnosu na vrstu i razinu rizika kojima je ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Strategije i postupci ocjenjivanja internog kapitala podliježu redovitom internom preispitivanju kako bi se osiguralo da su i dalje sveobuhvatni i razmjerni vrsti, opsegu i složenosti investicijskih usluga i aktivnosti koje investicijsko društvo pruža i obavlja.

Članak 18.

Analizu, praćenje i izvješćivanje o postupku procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala, Društvo je dužno provoditi u sklopu funkcije kontrole rizika.

Načela izvođenja postupka ocjenjivanja potrebnog internog kapitala (OPIK)

Članak 19.

Proces OPIK-a predstavlja integralni dio procesa upravljanja i procesa donošenja odluka u Društvu na način da omogući Upravi Društva kontinuiranu procjenu i ocjenu svih značajnih rizika koji su svojstveni aktivnostima Društva.

Članak 20.

OPIK proces se temelji na utvrđenim procesima i procedurama Društva.

OPIK proces je podložan reviziji najmanje jednom godišnje u cilju osiguranja pokrivanja adekvatnim iznosom kapitala Društvu svojstvenih rizika. Pri tome, pokrivenost rizika kapitalom treba odražavati postojeći profil rizičnosti Društva.

Promjene Društva u poslovnoj strategiji, poslovnim planovima operativnom okruženju ili druge promjene i novonastali rizici koji značajno utječu na pretpostavke ili metodologiju primijenjenu u OPIK procesu inkorporiraju se u OPIK proces od trenutka nastanka promjene.

Članak 21.

OPIK proces se temelji na profilu rizičnosti Društva. Društvo će uspostaviti ciljani iznos kapitala koji je konzistentan s profilom rizičnosti Društva i njegovim operativnim okruženjem.

Pri utvrđivanju iznosa ciljnog kapitala, Društvo osim profila rizičnosti može primjenjivati i druge relevantne čimbenike kao što su reputacija Društva na tržištu na kojem posluje te njegovi strateški ciljevi ili druge relevantne čimbenike.

Društvo će pri OPIK procesu ocijeniti koji su rizici kvantitativno mjerljivi, a za koje rizike su kvalitativni čimbenici prevladavajući. O potonjim rizicima, Društvo će osobito voditi računa o upravljanju rizicima i primjeni raspoloživih alata za njihovo izbjegavanje/minimalizaciju.

Članak 22.

OPIK proces je sveobuhvatan i iscrpan na način da obuhvaća sve značajne rizike kojima je Društvo izloženo – tržišne, kreditne i operativne rizike te sve druge poslovne rizike koje nisu obuhvaćene predmetnim rizicima, a koje Društvo ocjenjuje značajnim pri pružanju svojih usluga.

Članak 23.

OPIK proces je usmjeren na budućnost na način da uzima u obzir strateški plan društva i njegov odnos prema makroekonomskim čimbenicima.

Društvo pri tom treba uzeti u obzir strategiju održavanja kapitala koja uzima u obzir buduće posudbe Društva, potencijalne izvore financiranja kapitala, politiku isplate dobiti ili druge relevantne čimbenike koji mogu utjecati na razinu kapitala.

Članak 24.

Obveza je Uprave Društva uspostaviti učinkoviti sustav *postupka* OPIK-a i sustav nadzora nad tim postupkom.

Ostale odredbe

Članak 25.

Sustav upravljanja rizicima je predmet kontinuiranog unapređenja, pri čemu se primjerenost i djelotvornost sustava upravljanja rizicima ocjenjuje najmanje jedanput godišnje od strane Uprave Društva.

Članak 26.

Ova Strategija stupa na snagu s danom 30. rujna 2014.

U Varaždinu, 15. rujna 2014.

Za FIMA Vrijednosnice d.o.o.

Snježana Mihinjač Horvat, predsjednica Uprave

Martina Rončević, članica Uprave